

LURØY
KOMMUNE

RETNINGSLINJER FOR OPPLÆRING I NORSK OG SAMFUNNSKUNNSKAP

Lurøy voksenopplæring

LIV LAGA

Forord/innledning

Formålet med opplæringen i norsk og samfunnskunnskap er at innvandrere tidlig integreres i det norske samfunnet og blir økonomisk selvstendige. Opplæringen skal bidra til å gi innvandrere mulighet til gode norskkunnskaper, kunnskap om norsk samfunnsliv, formelle kvalifikasjoner og en varig tilknytning til arbeidslivet.

Disse retningslinjene er utarbeidet med hjemmel i integreringsloven og beskriver regelverket rundt opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Retningslinjene har i seg den praktiske organiseringen slik at informasjon om ordningen skal være tilgjengelig for alle involverte.

Oppvekstetaten Lurøy Kommune

Juni, 2024

1 Lovhjemmel

«Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringsloven)»

[Integreringsloven](#)

«Lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (Utlendingsloven)» [Utlendingsloven](#)

«Forskrift til integreringsloven (integreringsforskriften)» [Integreringsforskriften](#)

2 Ansvarlig for opplæring

I Lurøy kommune er det oppvekst- og kulturetaten, ved voksenopplæringen, som har ansvaret for å legge til rette for opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Dette gjelder personer som er bosatt i Lurøy kommune og omfattes av integreringsloven. Kommunen skal tilby opplæring innen tre måneder etter bosetting eller krav om opplæring fremsettes.

3 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Oppholdsgrunnlaget etter utlendingsloven er utgangspunktet for om den enkelte har rett og/eller plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Den enkelte registreres i Nasjonalt Introduksjonsregister (NIR), her fremkommer det også hvilke rettigheter den enkelte har.

3.1 Hva betyr rett til opplæring i norsk og samfunnskunnskap?

Å ha rett til opplæring i norsk og samfunnskunnskap betyr at man har rett på gratis opplæring etter læreplanene utgitt av direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (Hkdir). Retten og plikten til opplæring gjelder til deltakeren har nådd et minimumsnivå i norsk, men likevel innen tre år fra datoen deltakeren har fått tilbud om oppstart av opplæringen. Dette med tillegg av godkjent permisjon. For deltakere som minimum har utdanning på videregående nivå fra før, har ikke rett eller plikt til opplæring lengre enn 18 måneder med tillegg av godkjent permisjon.

3.2 Hva betyr plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap?

Å ha plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap betyr at man må ha gjennomført lovpålagt opplæring for å få innvilget permanent oppholdstillatelse eller statsborgerskap i

Norge. Plikten til opplæring inntreer når oppholdstillatelsen innvilges, eller ved ankomst Norge for personer som har fått innvilget oppholdstillatelse før innreise.

Opplæring i samfunnskunnskap skal gjennomføres innen ett år etter at plikten inntrådte. Plikten til opplæring i norsk gjelder til deltakeren har nådd et minimumsnivå i norsk, eller til gjennomført lovfestet antall timer norskopplæring.

3.3 Hvem har rett og plikt til deltakelse i opplæring i norsk og samfunnskunnskap?

Innvandrere mellom 18 og 67 år som har fått innvilget oppholdstillatelse etter paragrafene under, har rett og plikt til å delta i opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

- Oppholdstillatelse som flyktning etter utlendingsloven § 28
- Oppholdstillatelse etter innreisetillatelse som overføringsflyktning etter utlendingsloven § 35 tredje ledd
- Fornybar oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 28 første ledd på grunnlag av søknad om beskyttelse
- Begrenset oppholdstillatelse som medlem av barnefamilie i påvente av dokumentert identitet etter utlendingsloven § 38 femte ledd bokstav a eller b
- Oppholdstillatelse på grunnlag av kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon etter utlendingsloven § 34
- Oppholdstillatelse etter utlendingsloven kapittel 6 (familieinnvandring) som familiemedlem til personer som nevnt i punktene over, forutsatt at referansepersonen har vært bosatt i en kommune i mindre enn fem år før det søkes om familiegjenforening
- Fornybar oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 53 første ledd bokstav b, andre ledd eller tredje ledd

Personer som har påbegynt et introduksjonsprogram har rett til å fullføre sitt program uavhengig av om oppholdstillatelsen endres eller om de får innvilget statsborgerskap.

3.4 Hvem har plikt til deltakelse i opplæring i norsk og samfunnskunnskap?

Følgende oppholdstillatelser gir plikt til å delta i opplæring i norsk og samfunnskunnskap, forutsatt at oppholdstillatelsen danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse.

- Oppholdstillatelse for arbeidstakere som skal arbeide for en arbeidsgiver i riket, etter utlendingsloven § 23
- Oppholdstillatelse for å drive selvstendig næringsvirksomhet, etter utlendingsloven § 25
- Oppholdstillatelse etter utlendingsloven kapittel 6 (familieinnvandring) som familiemedlem til personer nevnt i punktene over

3.5 Fritak fra plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Personer med plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap kan, ved søknad, fritas fra denne plikten dersom det foreligger særlige helsemessige eller andre tungtveiende årsaker som hindrer deltakelse i opplæring. Personer som kan dokumentere et minimum av kunnskaper i norsk eller samisk kan, etter søknad, fritas fra plikten i å delta i opplæring i norsk. Personer som kan dokumentere et minimum av kunnskaper om det norske samfunnet kan, etter søknad, fritas fra plikten til å delta i opplæring i samfunnskunnskap. Søknadsskjema ligger på kommunens hjemmeside.

3.6 Dokumentasjonskrav for fritak fra opplæring i norsk

Fritak fra plikten til å delta i opplæring i norsk gis etter søknad hvis den enkelte kan dokumentere et av følgende:

- Oppnådd minimum nivå B1 på prøve i norsk i hver av de fire delferdighetene; leseforståelse, lytteforståelse, skriftlig fremstilling og muntlig kommunikasjon
- Oppnådd minimum nivå B1 på prøve i norsk som måler skriftlige og muntlige ferdigheter, herunder norskprøve 3 og test i norsk – høyere nivå (Bergenstesten)
- Standpunktkarakter eller eksamenskarakter 2 eller høyere i norsk eller samisk i grunnskolen
- Halvårsvurdering, standpunktkarakter eller eksamenskarakter 2 eller høyere i norsk eller samisk i videregående opplæring
- Godkjent kompetanse i norsk eller samisk i grunnskolen eller videregående opplæring etter realkompetansevurdering
- Gjennomført studier i norsk eller samisk på universitets- og høyskolenivå i Norge eller i utlandet tilsvarende 30 studiepoeng
- Oppfylt inntakskrav for norsk eller samisk for universitet eller høyskole

3.7 Dokumentasjonskrav for fritak fra opplæring i samfunnskunnskap

Fritak fra plikten til å delta i opplæring i samfunnskunnskap gis etter søknad hvi den enkelte kan dokumentere et av følgende:

- Bestått prøve i samfunnskunnskap på et språk deltageren forstår
- Standpunktkarakter eller eksamenskarakter 2 eller høyere i samfunnsfag i grunnskolen
- Halvårsvurdering, standpunktkarakter eller eksamenskarakter 2 eller høyere i samfunnskunnskap i videregående opplæring
- Godkjent kompetanse i samfunnsfag i grunnskolen eller samfunnskunnskap i videregående opplæring etter realkompetansevurdering
- Gjennomført og bestått studier i samfunnsfag som gir kunnskap om Norge, på universitets- eller høyskolenivå tilsvarende minimum 10 studiepoeng

4 Betalende deltakere

Personer uten rett og/eller plikt som ønsker å delta på opplæring i norsk og samfunnskunnskap, må selv søke kommunen om deltakelse. Søknadsskjema ligger på kommunens hjemmeside og behandles fortløpende av voksenopplæringen. Innvilgelse av plass på opplæringen vurderes basert på kapasitet. Deltakerne må forplikte seg gjennom kontrakt før de starter opplæringen.

Den enkelte deltaker må selv betale deltakeravgift og prøveavgift. I tillegg til dette vil man på første faktura, måtte betale et engangsbeløp for undervisningsmateriell. Dette beløpet dekker nettressurser, bøker og utlån av undervisningsmateriell. Deltakere faktureres etterskuddsvis basert på inngått kontrakt. Kommunestyret fastsetter betalingssettsene årlig og nye satser gjelder fra 1.januar hvert år. Gjeldende satser ligger på kommunens hjemmeside. Kommunen kan inngå avtale med arbeidsgiver om dekning av deltakeravgift. I et slikt tilfelle vil arbeidsgiveren faktureres.

5 Innhold i opplæringen

Innholdet i opplæringen følger gjeldende læreplaner: «Læreplan i norsk for norske innvandrere» og «Læreplan i samfunnskunnskap for norske innvandrere». Disse kan lastes ned her ([Læreplaner i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere](#)). Deltakerne blir testet og plassert i nivå etter forhåndskunnskap og utdanning fra eget hjemland.

6 Praktisk organisering

Kommunen har oversikt over bosatte med rett og plikt, og skal gi disse tilbud om opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Retten og plikten til opplæring gjelder til deltakeren har nådd et minimumsnivå i norsk, men likevel innen tre år fra datoen deltakeren har fått tilbud om oppstart av opplæringen. Dette med tillegg av godkjent permisjon. Organiseringen av opplæringen varierer ut fra behov og ressurser. I de kretser der det er opprettet slik opplæring, kan også andre som ønsker det og har behov, søke om plass på opplæring i norsk og samfunnskunnskap. *Se kapittel 4. Betalende deltakere.*

6.1 Anmodning om opplæring

Til personer med rett og plikt skal tilbud om opplæring i norsk og samfunnskunnskap gis så snart som mulig, og senest innen tre måneder etter folkeregistrering i kommunen eller krav om deltakelse blir fremsatt.

6.2 Enkeltvedtak

For personer med rett og plikt, er plass på norskopplæringen å betrakte som et enkeltvedtak med klagerett. Sammen med vedtaket skal deltakeren få utdelt kontrakt og informasjon om kursinnhold og avsluttende prøver.

6.3 Registrering av timer

Den ansvarlige for undervisningen fører timene i nasjonalt register – NIR. Timeregistreringen danner grunnlag for innkreving av egenandel, søknad om tilskudd og for å vite om rettigheter og plikter oppfylles.

6.4 Deltakerbevis

Ved gjennomført eller avbrutt opplæring skal det utstedes et deltakerbevis.

7 Avsluttende prøver

Voksenopplæringen skal sørge for et tilbud om å avlegge prøver til alle som ønsker å melde seg opp til prøver, og som er folkeregistrert i kommunen. Dette gjelder både deltakere i opplæring og privatister. Prøvene kan gjennomføres i samarbeid med andre kommuner.

Deltakere nevnt i kapittel 3.3 har plikt til å gjennomføre avsluttende prøve i norsk og samfunnskunnskap.

7.1 Norskprøve

Prøve i norsk på nivå A1 til B2 måler kandidatens ferdigheter i å lese, lytte, skrive, snakke og samtale. Prøven består av følgende fire delprøver:

- Delprøve i leseforståelse
- Delprøve i lytteforståelse
- Delprøve i skriftlig framstilling
- Delprøve i muntlig kommunikasjon

Prøver i norsk på nivå C1 måler kandidatens ferdigheter i å lese, lytte, skrive, snakke og består av følgende to delprøver:

- Delprøve i lytteforståelse og muntlig kommunikasjon
- Delprøve i lytteforståelse og skriftlig framstilling

Du kan lese mer om prøvene her: [Om norskprøven - Hkdir](#)

7.2 Samfunnskunnskapsprøve

Prøven i samfunnskunnskap prøver kandidatens grunnleggende kunnskaper om det norske samfunnet i forhold til målene for samfunnskunnskap slik de er beskrevet i læreplanen. Samfunnskunnskapsprøven er en digital flervalgsprøve, og kan avlegges på norsk eller på et språk kandidatene forstår godt. Resultatet på prøven er «bestått» eller «ikke bestått».

Du kan lese mer om prøven her: [Om samfunnskunnskapsprøven - Hkdir](#)

7.3 Statsborgerprøven

Hvis man skal søke om norsk statsborgerskap, må man ha bestått enten statsborgerprøven eller samfunnskunnskapsprøven på norsk. Statsborgerprøven kan kun gjennomføres på norsk og prøven tilsvarer språknivå A2. Statsborgerprøven og samfunnskunnskapsprøven har samme pensum. Dette betyr at om du har gjennomført og bestått samfunnskunnskapsprøven på norsk, er det ikke nødvendig å ta statsborgerprøven.

7.4 Tilrettelegging

Kandidater kan søke kommunen om særskilt tilrettelegging av prøver. Søknaden skal være vedlagt dokumentasjon eller uttalelse fra lege, psykolog, pedagogisk-psykologisk tjeneste eller logoped.

Prøve i samfunnskunnskap kan i særskilte tilfeller avlegges muntlig. I slike tilfeller gjelder ikke dokumentasjonskravene

8 Kontaktinformasjon

Oppvekst- og kulturetaten – telefon 750 91 500 / 750 91 541

Lurøy kommunes hjemmeside - www.luroy.kommune.no

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) – www.imdi.no